

ОСОБЛИВОСТІ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Скляр І.Д., Неліна В.М.

Інноваційна діяльність є на сьогодні чи не найважливішою умовою створення конкурентноспроможних товарів та послуг, розвиток якої забезпечить стійке та збалансоване економічне зростання в країні.

Протягом останніх років спостерігається активізація інноваційного розвитку в промисловості. Найбільшу частку інновацій упроваджують підприємства авіабудування, медичної, суднобудівної, скляної, електротехнічної промисловості, хімічного, нафтового, сільськогосподарського машинобудування, металургії. Найпоширеніший напрям інноваційної діяльності – оновлення продукції, у середньому освоюється 20 тис. найменувань нових видів продукції на рік.

Нині в Україні діють чотири технологічних парки – “Напівпровідникові технології і матеріали, оптоелектроніка та сенсорна техніка”, “Інститут електрозварювання ім. Є.О. Патона”, “Інститут монокристалів” та “Вуглемаш”, які функціонують на умовах, визначених Законом України “Про спеціальний режим інвестиційної та інноваційної діяльності технологічних парків”.

Існує значна кількість малих науково-виробничих структур, які досить ефективно працюють на ринку інновацій. Це насамперед малі підприємства, що здатні швидко реагувати на зміни ринкової кон'юнктури. Найбільш ефективними є малі підприємства науково-дослідного і дослідно-конструкторського профілю, які спеціалізуються на виконанні різних етапів інноваційного процесу. Саме в сфері малого бізнесу велика кількість нових ідей зароджується і перетворюється в інновації.

Як відомо, проблемою в розвитку інноваційної діяльності була і залишається забезпеченість фінансовими ресурсами. Основна маса фінансування забезпечується за рахунок банківських кредитів, власних коштів та зарубіжних інвесторів. Інноваційну діяльність вітчизняних підприємств також стримують: великі витрати, відсутність коштів у замовника, високі кредитні ставки, недосконалість законодавства, труднощі з сировиною і матеріалами,

високий економічний ризик, відсутність попиту на продукцію, недосконалість інформації про ринки збуту. На жаль, українська інноваційна сфера залишається не досить привабливою як для вітчизняних, так і для іноземних інвесторів.

З метою підвищення ролі інноваційних підприємств та їх більш значног впливу на зростання економіки необхідно запровадити комплекс організаційних заходів та економічного стимулювання. Держава зобов'язана стати безпосереднім провідником інноваційного розвитку, замовником і організатором досліджень і розробок на найсучасніших напрямках науково-технічного розвитку.

Економічний апарат держави має працювати на перспективу – забезпечувати функціонування інноваційної моделі розвитку економіки і промисловості, розробляти гнучкі механізми підтримки інноваційних виробництв, реформувати амортизаційну політику, вживати заходів щодо підвищення рівня самофінансування компаній, активніше інтегруватися у міжнародний інвестиційний ринок тощо.

Для утвердження ефективної національної інноваційної моделі необхідно здійснити такі кроки:

- створити ефективну систему інноваційного кредитування та інвестування, прийняти необхідні законодавчі документи щодо її правового і фінансового функціонування;
- розвивати вже існуючі інноваційні структури і сприяти появі нових, особливо в регіонах;
- забезпечити державну підтримку конкретних інноваційних програм та проектів, підприємств, секторів та технологій, які визначено пріоритетними, шляхом надання субсидій, розміщення державних замовлень, проведення державних закупівель, надання кредитів;
- застосовувати пільговий режим оподаткування суб'єктів інноваційної діяльності;
- створити системи інформаційного забезпечення учасників інноваційної діяльності тощо.

Таким чином, слід зазначити, що розвиток промисловості України безпосередньо залежить від переходу до інноваційної моделі економіки України.